

Міністерство освіти і науки України

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського

Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди

Національний університет фізичного виховання і спорту України

Харківська державна академія культури

ТЕНДЕНЦІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА У КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІХ ПРОЦЕСІВ

Збірник наукових праць
І Всеукраїнської науково-практичної конференції

23-25 травня 2024 року

Полтава -2024

У XVII столітті полонез став популярним у всій Європі і отримав свою нинішню назву. Нехитрий народний танець «ходзоний» отримав звучне ім'я «полонез» і став танцем привілейованих класів.

Список літератури

1. Факультет хореографічного мистецтва: танець Полонез - Польща для українців, 2012.
2. Полонез - факультет хореографічного мистецтва, 2022.

Крат М.О., студент
*Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка».*

Горголь П.С., заслужений працівник культури України, доцент
завідувач кафедри хореографії і танцювальних видів спорту
*Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»*

ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ІРЛАНДСЬКИХ ТАНЦІВ

Краса і експресивність ірландських танців здавна викликали масу позитивних емоцій у глядачів. Емоційний танець зачаровує, роблячи присутніх учасниками розгортається дії. Щоб зрозуміти «душу» ірландського танцю, потрібно заглибитися в непросту історію становлення і розвитку Ірландії.

Галли - перші поселенці, які вважаються засновниками Ірландської держави, з'явилися через моря. Кочові племена галлів намагалися влаштуватися в різних країнах Західної Європи і у Франції, але з появою Римської Імперії, вони практично всі були знищені. З усіх численних поселень цього гордого народу залишилися тільки поселенці Ірландії. До сих пір ця земля зберігає давні звичаї та вірування своїх перших засновників.

Часи гоніння і гноблення маленького держави наклали свій відбиток на формування ірландських танців. Довгий час народні танці Ірландії були під суворою забороною церкви. Їх вважали відступницькими і неприпустимими. Особлива увага приділялася руху рук під час танцю, що, на думку священнослужителів, було святотатством і вказувало на зв'язок з демонами.

Всі ці нюанси роблять ірландські танці за своїм дуже унікальними. Майже повна нерухомість верхньої частини тіла змушує концентрувати глядачів свою увагу на рухи ніг танцюристів. Всі свої почуття і емоції танцюристи вкладають в рух ніг, вражаючи ритмікою і динамікою. Саме тому використовується спеціальне взуття з набойками, які при танці видають характерний звук, що клацає.

Самобутній ірландський танець допомагає глядачам відчутти багатовікову напругу і опір народу, змушуючи співпереживати, занурюючись в атмосферу танцю.

Ірландські танці — група традиційних танців, що сформувалися в Ірландії у XVIII-XX століттях і стали дуже популярними у всьому світі після постановки 1994 року танцювального шоу Riverdance, а також низки ірландських танцювальних шоу, що були після нього. Поділяються на

Ірландські сольні танці (англ. Irish Stepdance). Їх особливістю є швидкі й чіткі рухи ногами, а корпус і руки при цьому залишаються нерухомими. Ірландські сольні танці були створені ірландськими майстрами танцю в XVIII-XIX століттях і досить жорстко стандартизовані Комісією з ірландських танців[ru] на початку XX століття в Ірландії в результаті діяльності Гельської ліги, що згодом дозволило створити численну школу майстрів, здатних виконувати досить складну танцювальну техніку. Саме на цій техніці ґрунтується видовищність Riverdance і подібних шоу.

Сьогодні є 4 види ірландського танцю: сольний, кейлі, сет і шан-нос. Сольний танець заснований на видовищній техніці: корпус і руки під час його виконання залишаються нерухомими, а от ноги виконують швидкі і чіткі рухи під музику. Сольні танці поділяються на дві основні категорії відповідно до виду

взуття, у якому виступають танцюристи: танці в м'якому і в жорсткому взутті. У м'якому танцюють рил (reel), сліп джигу (slip jig), сингл джигу (single jig) і лайт джигу (light jig). У жорсткому взутті танцюють потрійний рил (treble reel), потрійну джигу (treble jig) або дабл джигу (double jig) і хорнпайп (hornpipe). Назви танців походять від музики, яка супроводжує їх виконання.

Кейлі заснований на рухах сольного танцю, але виконується групою або парою танцюристів. Цей вид ідеально підходить для урочистих заходів завдяки видовищній синхронності рухів. Танці Кейлі будуються на невеликій кількості базових кроків, наприклад, side step, threes, promenade step, rising step і rise and grind. Їх танцюють від двох до шістнадцяти осіб, вибудовуючи різні фігури або виконуючи окремі елементи на місці. Ірландський сет — це груповий танець з елементами французьких кадрилей. Сет, на відміну від кейлі, має більш прості комбінації рухів. Сети були основою танцювального життя Ірландії з середини XVIII до початку XX століття. Потім їх поширення було штучно обмежено, але вже з 60-х років інтерес до них став відроджуватися і зараз сети знову надзвичайно популярні. Шан-нос (з ірландської sean-nos — «старий шлях» або «старий стиль») — сольний традиційний танець, схожий на чечітку або американський степ. У якості музичного супроводу зазвичай використовують один інструмент, щоб підкреслити ритм. Для шан-носу не характерні високі стрибки і значні переміщення по майданчику. Сьогодні в багатьох танцювальних школах успішно розвивають напрямок ірландського танцю фолк-денс.

За старих часів говорили, що хороший танцюрист може станцювати на діжці, а відмінний — на монеті. Самі ірландці вважають, що для того, щоб стати хорошим танцюристом, потрібно народитися ірландцем із листком конюшини в руках. І частка істини, мабуть, у цьому є, адже, коли дивишся шоу, подібне до «Riverdance», здається, що сам Святий Патрік ширяє над сценою, надихаючи майстрів на творчість.